

"GLAS NARODA"

("VOICE OF THE PEOPLE")

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakser, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and address of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

:: 51st YEAR ::

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.—; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izven sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

Rusija— in vojna za svobodo

(Lt. Commander, Chas. S. Seely, U. S. N. Ret'd.)

PO LJEDSTVO

II.

Najbolji način, katerega so oblasti uvedle v svrhu polne odprave verovalja, da zamorejo duhovni povzročiti deževanje, je bil ta, da so v krajih, kjer je bil vpliv duhovno največji, odkazale male kmetije duhovnom, kateri so vodili na teh kmetijah poljedelstvo z pomočjo molitev, dočim so takozvanim "brezvercem" ali ateistom odkazale ravno tolika zemljišča, katera so slednji morali obdelovati po znanstvenih oziroma modernih načinih, ne da bi pri tem obdelovanju prosili za pomoč Boga potom duhovnov. Oblasti so namreč želele doznati, kateri način poljedelstva je boljši. Duhovni, katerih večina je bila sicer pobožna in tudi ignorančna, so se temu pozivu odzvali; — odzvali so se celo z veseljem in zadovoljstvom, kajti želeli so kmetom dokazati, da imajo pri Bogu mnogo vpljiva. Potem so molili, prepevali stare pesmi, izvajali razne znake, — sploh storili so vse, kar so zamogli, da bi obrnili božjo pozornost in pomoč na se. Molili so noč in dan kar po več mesecev ter upali, da se bode "zgodil" čudež, ali pa kar cela vrsta čudežev in da bode letina kar najboljša, tako, da bodo ostale oblasti med kmeti brez vsakega vpljiva in kredita, in da bode vpliv duhovno zopet zagotovljen. Toda končno izid tega tekmovanja je bil, da so takozvani "brezverci" pridelali mnogo boljše pridelke, kakor kmetje, za katere so prosili duhovni, da dobe dež. Ta ljudska tekma in demonstracija je storila več glede modernizacije kmetij, kakor katerakoli druga odredba, katero so boljševidni ustanovili. Kmetje so enostavno pričeli napredno misliti, in mnogo jih je ostavilo svoje starodavne ideje. Tudi mnogo duhovnov je pričelo dvomiti o svojemu vpljivu pri Bogu. Te vrste tekmovanja seveda, sedaj ni več v moderni Rusiji razum v nekaterih oddaljenih pokrajinah, kajti duhovni nočejo več sodelovati pri takih tekmah.

Z ozirom na zgoraj omenjena dejstva, se pripoveduje po Rusiji mnogo dokaj humorističnih zgodb. Tako se je pripetilo, da je baš tedaj, ko so duhovni molili za dež in skušali na ta način pričeati dež na zemljišča katera so bila odkazana njihovim upravim, in ko so bili kmetje navzoči ter so molili skupno z duhovni, da vidijo na svoje oči "čudež", — pričelo je močno deževati na bližnji farmi ateistov, dočim na farmi, ki je bila v upravi duhovnikov, ni padlo niti kapljice dežja.

Sedaj imajo v Rusiji troje različnih kmetij: zasebne, kolektivne in državne. Glasom novejšega programa, bodo v nadalje imeli le dvojvrstne kmetije: zasebne in državne. Zasebna kmetija pravzaprav sploh ni kmetija ali farma, ker te vrste kmetije so jedra vrtov in domovja, ker merijo k večjemu po tri do šest akrov. Vse to je v prvi vrsti odvisno od rodovitnosti zemlje v tem ali onem kraju. Te vrste farme so dovolj velike in prostorne za hišo, drugo mala poslopja, vrt, nekoliko sadnih dreves, itd. ter dovolj zemlje za reditev ene krave, nekoliko prešičev in kokoši ter sličnih domačih živali, — ne pa za konje in tovarne živali. Te vrste kmetije so last kmetov, katerim pa ni dovoljeno te kmetije prodati ali dati v najem. Dovoljeno je pa kmetom ostaviti ta posestva svojim naslednikom v slučaju smrti. Za ta posestva morajo tudi plačevati davke, kakor naši farmerji v Združenih državah. Na pridelke teh kmetij morajo lastniki plačevati dohodninski davek, v kolikor pridejo dobički pri pridelkih v posestvu. Te farme tvorijo sedaj v Rusiji večino zasebnih posesti.

Zasebnim kmetom je dovoljeno delati tudi na kolektivnih in državnih kmetijah, kar drage volje storijo, kajti oblasti to do gotove meje tudi zahtevajo. In protiviti se oblasti se v Rusiji ne izplača zlasti ne za take malenkosti. Zasebni farmer v Rusiji dela po sedem ur na dan na kolektivnih in državnih farmah. V svojem prostem času pa zamore letati na svoji zemlji, da si tako poveča prihodke in udobnost. Tega mu seveda ni potreba, kajti njegov zaslužek na

kolektivnih in državnih kmetijah je dovolj velik za udobno življenje. Zasebni kmetje — videl sem jih mnogo — niso preje, tekom mnogih rodov, živeli mnogo boljše, kakor navadni sužnji; pravzaprav večina teh kmetov je bila dokaj na slabšem, kakor ameriški sužnji pred državljansko vojno in so vedno želeli imeti svoja lastna domovja. In sedaj so končno postali lastniki svojih domov, katerih ne morejo izgubiti potom dražbene prodaje vsled neplačanih zemljiških dolgov ali vknjižb ali radi katerihkoli drugih vzrokov. Ti kmetje, zlasti mlajši, so zahvalni radi velikih sprememb, in to dejstvo je velikanskega pomena z ozirom na stanovitost prebivalstva podeželne Rusije.

Kolektivna kmetija je nekak prvi del razvoja državne kmetije. Kolektivne kmetije so last gotove skupinje farmerjev, kateri v mnogih slučajih tudi najamejo potrebna zemljišča od vlade za gotovo najemnino, katere glavni pogoj nikakor ni odvisen od odstotkov pridelka, kakor se je to večkrat napačno poročalo. Ti kmetje so lastniki vseh strojev, živine in pridelkov, katerih deseti del prodajo vladi za ceno, katero vlada vsako leto določi; ostali pridelek prodajo na trgih. Vsak delavec, oziroma kmet na kolektivnih farmah dobi gotovo plačo, ki je odvisna od množine pridelkov, in tej plači pravijo "norm." Ob zaključku leta se preostanek, ali pa preostali denar enakomerno razdeli med kmete ali delavce dotičnega posestva. V novembru l. 1936 sem obiskal neko kolektivno farmo v bližini Moskve. Ta kmetija meri nekaj nad 2500 akrov in na njej se preživlja 241 rodbin. Glavni pridelek na tem posestvu je bil krompir in ugorki ali "kumare". Poslovodja te farme mi je povedal, da "norm" te farme znaša dnevno po šestdeset funtov krompirja. Neki atašej pri ameriskem poslanstvu mi je kasneje povedal, da glede imenovane količine nekoliko dvomi, in da je količina krompirja na omenjeni farmi nekoliko manjša. — Vse kolektivne kmetije so zavarovane proti slabim letom.

Vlada polagoma preostroja kolektivna posestva v vladina posestva, katera so končni cilj razvoja vladine posesti; v tem stanju dobivajo vsi kmetje vstevši poslovodjo take farme, stalne plače, dočim so ostali dobički lastnina vlade. Nekako deset odstotkov vseh kmetij je sedaj vladina last.

Sovražniki Rusije so svojedobno širili mnogo lažnjive propagande in razširjevali vesti o lakoti, ki je nastala baje vsled imenovanega sistema; ta propaganda se je razširjevala v toliki meri, da je splošna javnost skoraj pozabila na dejstvo, da je v Rusiji za časa vlade carjev, tekom zadnjih 200 let prišlo povprečno vsako peto leto do resne lakote. To pa znači, da so imeli v Rusiji v dobi carske vlade tekom 200 let — kar petdeset let lakote...

Iz Jugoslavije

Rusija je darovala 500.000 ton žita Jugoslaviji

Vest, da je Sovjetska Rusija darovala ljudstvu Jugoslavije 500.000 ton žita in koruze, da se razdeli po Narodno osvobodilnem odboru, je izzvala veliko navdušenje med ljudstvom, pravi vest radio postaje Svobodna Jugoslavija in nadaljuje:

"V težki borbi proti Nemcem, naši so narodi veliko pretrpeli. Nemci so požgali in razdejali skoro cela področja. Radi uničenja živine in žitnih zalog v nekih okrajih vlada lakota. Naši Narodno osvobodilni odbori so morali preseliti ljudstvo iz teh krajev. Na tisoče ljudstva iz Kupreškega Polja in Janje je preseljeno v Grmce kjer je več hrane. V Gorskem Kotarju, Liki, Dalmaciji in Hercegovini je umiranje od lakote vsakdanji pojav. Naši boreci stradajo skupaj z ljudstvom. V Bosanski Krajini se je mladina zaobljubila da se bo postila dva dni v tednu v namen, da bi boreci imeli več hrane, ali smrt radi."

(Zojša.)

SVOBODA SE BLIŽA — NAROD POTREBUJE POMOČI!

Krvoločni Nemec je našim bratom in sestram v starem kraju odnesel vse, tako da nima ničesar, s čimer bi po osvobojenju mogel pričeti novo življenje.

Golih rok je in kliče: "POMAGAJTE!"

Zbirajmo obleko, orodje in vse, kar je najpotrebnejšega pri vsaki hiši, da jim bomo poslali.

V RIDGEWOODU, L. I., je skladišče na
WAR RELIEF FUND OF AMERICANS OF SOUTH
DESCENT (Bundles for Yugoslavia) na:

665 Seneca Avenue, vogal Gates Avenue.

V NEW YORKU pa:

WAR RELIEF FUND OF AMERICANS OF SOUTH
SLAVIC DESCENT

282 - 9th Avenue, blizu 25th Street.

Zberite, kar morete pogrešiti in prinesite ali pošljite na gori označena naslova!

Bojaka prosimo, ko
pošljejo za narocnino,
ako je vam la priložna
da se poslužujejo —
UNITED STATES
Oziroma
CANADIAN
POSTAL MONEY
ORDER,

SPOROČILO IZ BELOKRAJINE

Rev. Pius J. Petric, new-yorški župnik, je prejel po zelo čudnih potih sporočilo od svojih starišev Markota in Katarine Petric, živeči v Belokrajini, ki se v prevodu glasi:

Draga sestra: Želim, da daš povečati sliko očeta Fath-er Petrice. Brezdvomno bo neizmerno vesel te slike, katero sem vzel na vrtu, ko sem bil pri njem. Povej mu, da so oče in mati še močni in pri dobrem zdravju. Veseli me, da sem prišel k njim, in reverend bo tudi vesel, ko bo to poročilo prejel. Ne pritožujejo se, da imajo slabe čase; letina zelo dobro kaže, posebno pa vinogradi. Domači pridelek vina, katerega SMO pili je izvrst-er Petrice, naj ne skrbi za stariše, in kakor hitro dobiš to pismo, poidi in jim osebno izroči sliko njegovega očeta, samo prej jo daj povečati.

Soditi je iz tega pisma, da so se ameriški avijoni vračali od bombardiranja, pa so bili gotovo stroji poškodovani na bombanju in so morali pristati. Soditi je, da so jih partizani ujeli, pa, ker jih niso razumeli, kakor samo to "American", so poklicali starega Markota, ki je bil 37 let v Ameriki. In tako so jih obdržali, kot piše vojak "smo". Toraj vsa posadka bombnika je bila rešena, in skrivana pri očetu Petricu, dokler se ni "izvedrilo", da so ameriški avijatorji mogli potom partizanskih straž doseči cilj, da so se odpeljali na svoje postojanke. Pismo dalje pravi:

"Vsako noč smo morali hoditi najmanj 30 kilometrov. Zatoraj ne čudi se, da ti nisem pisal tako dolgo." (Opomba. Kraji in imena, kakor tudi datumi so izpuščeni radi varnosti drugih oseb.)

Oče Marko Petric je prišel 1krat v Ameriko in bival tukaj vsega skupaj 37 let, zato je lahko bil v pomoč ameriškim letalcem. Rev. Petric je zadnjič videl očeta 1928, ko je odhajal za vedno domov, a mater ni videl 25 let. Mr. Marko Petric je star 75 let, mati pa 70. Gotovo je, da je ta novica razveselila g. župnika in sorodnike po Ameriki.

Organizacija Rdečega križa v Jugoslaviji

V skoro vseh osvobojenih področjih Jugoslavije so organizirane enote Rdečega križa. Ljudstvo pokazuje velik interes za to organizacijo, a temu je dosti razlogov: večina ljudstva je od lakote oslabiljeno, brez oblačil in bosa. Posebno težko prizadeti so otroci. Pomanjkanje zdravil je strašno; malodolni otroci mnogo trpijo radi pomanjkanja mleka in sladkorja. Rdeči križ je dobil posojilo od 1.300.000 od Slovenskega narodnega osvobodilnega sveta. Celi narod prispeva kar največ more, da bi mislija in delavnost te humanitarne organizacije bila čimbolj uspešna.

Ne pozabite krvavečega naroda v domovini! — Pošljite Vaš dar še danes Sloven- skemu Pomočnemu Odboru 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

RAZGLEDNİK

O BORBAH PO ULICAH BEOGRADA

Združeni Odbor J. S. A. — ZOJŠA.

Enote Narodno osvobodilne vojske in enote Rdeče Armade se končno borijo po ulicah Beograda. Tri enote N. O. V. so se pridrele v Beograd za odločni naskok na nemške invazorske čete in za osvobodjenje svobodo-ljubčih in rodoljubnih Beograđanov. Ta napad se izvaja skupno z Rdečo armado.

Medtem ko to pišemo, nemške čete dobivajo porazne udarce enot Osvobodilne vojske in naših ruskih bratov. Ali niti v tem zadnjem času niso četni-ki Draže Mihajlovića prenehali z izvajanjem zločinov proti svobodo-ljubčim Srbiji. Oni še vedno pomagajo nemškim četam v dolini Morave, kjer so one okrožene po vojski maršala Tita in Rdeči armadi.

Iz dokumentov katere so naše enote zaplenile preteklega meseca, kakor tudi iz številnih drugih četniških dokumentov, ki iz dneva v dan prihajajo v roke Partizanov, se jasno vidi kako tesna je kolaboracija med četniškimi poveljniki in nemško komando.

Delegat vrhovne komande "Jugoslovanske Vojske" v domu polkovnika Mihutina Radojevića, je pisal 24. julija 1944 poveljniku Četrtega četniškega korpusa o stikih s kapetanom Cirkovićem, ki je bil na konferenci z nemškim feldkomandantom.

Pozneje 12. avgusta, je dobil kap. Cirković iz Niša pismo v katerem se razen drugega pravi tudi: "Po sprejetju našega pisma sem šel k feldkomandantu in ga razen drugih stvari poprosil za orožje in municijo za Vas, na glava-va-joči brezodložno nujnost materijala radi napredovanja partizanskih sil." In naprej: "Sinoči sem se sestel s komandantom Beckom, ki je obljubil pomoč v municiji. Bil je tako strašno pijan, da ni razumel o čem sem govoril. Moram ga zopet oskati v ponedeljek."

Iz dokumentov, ki so v rokah partizanov more se videti, da se Mihajloviće četni-ki niti danes ne sramujejo sprejemati pomoč od nemških invazorjev in delajo vse mogoče, da bi nemško vojsko rešili od vidne katastrofe.

Draža Mihajlović in njegovi četniški poveljniki v rujejo nemške komunikacije in omogočajo odstopanje nemških divizij, katerim preti pogin od Narodne osvobodilne vojske in Rdeče armade, ki proti njim napreduje. Za Mihajlovića še vedno "ni časa", da bi se boril proti invazorju, ali mu

STANOVANJA

po 3 in 4 sobe; kurjava, vroča voda, prijazna okolica \$25 do \$37. Vprašajte: Superintendent, 403 W. 18th STREET, Apt. 6, New York, N. Y.

10 — 18 — 24

ŽIVI IZVIRI

Spisal IVAN MATIČIĆ

Knjiga je svojevrsten pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je 13 delov poglavij opisanih 13 rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne.

Cena \$2

Lično v platnu vezana

13 poglavij — 413 strani

KNJIGARNA

SLOVENIC PUBL.

COMPANY

216 W. 18th Street

New York 11

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

NOVA IZDAJA \$3.00
STANE SEDAJ \$3.

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku, ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street New York 11, N. Y.

GITATELJEM je znano, kako se je vse podražilo in ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskarske potrebščine. Da si rojaki zagotovijo redno dopolnjevanje lista, lahko gredo upravnistvu na roke s tem, da imajo vedno, če le mogoče, vnaprej plačano naročnino. ALI NE BI OBNOVILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES in ne čakajte na opomin, ker s tem prihranite upravnistvu nepotrebne stroške?

Iz urada Slovenskega ameriškega narodnega sveta

3935 W. 26th St., Chicago 23.

Relifna akcija

Urad Vojnega relifnega fonda Amerikancev južnoslovenskega porekla je pred nekaj dnevi prejel iz Londona kabelski jugoslovanskega ministra Sava Kosanevića. V njem so navedene najnujnejše potrebe, katere naj novi relifni odbor takoj preiskrbi in odpošlje v staro domovino na ladji, ki daspe v Ameriko prve dni v novembra. Najnujnejše potrebe so:

- 1) Ženska in moška obleka;
- 2) Volneno blago material za podvlako, jedingo in gumbi;
- 3) Blago za srajce ter flanele;
- 4) Sukance (evrni) in šivanke;
- 5) Potrebščine in šivanke za šivalni stroj (singerco);
- 6) Čevlji, usnje ter podplati;
- 7) Volnene nogavice;
- 8) Jopiči in jakne (pullovers, jumpers);
- 9) 100 šivalnih strojev (singerco);
- 10) Dožnji plašči za mladičino od 10. do 15. leta starosti;
- 11) Čokolada in vitamini D, A in C;
- 12) Sladkor, maščoba, slanina, zgoščeno mleko, sir in kakao.

Radi zdravstvenih regulacij za sedaj rahljenih čevljev in nogavic ne more poslati. Kupiti je treba nove. Ravnotako razne jestvine, blago, potrebščine za šivalne stroje, usnje, sukanec itd. Za vse to se bo rabilo veliko denarja. Odbor je že prejel do 9. oktobra približno \$30.000, katere vsota pa ne zadostuje za nakup najpotrebnejših zdravil in zdravniških instrumentov.

Odbor je apeliral na JPO, SS, da pomaga nakupiti zaprte potrebščine ter da sodeluje pri tej akciji. **Največ pomaga, kdor prvi pomaga.** Podobno vabilo je dobil tudi hrvaški odbor, ki upravlja takozvani "milijon dolarski fond" za IBZ in Narodno Vjeće ameriških Hrvatov.

Prva podružnice, ki je skozi SANSov urad že poslala prispevek za relifno akcijo ZOJSA, je števil. 33 iz Bridgeporta, O. Brat Vitez, blagajnik, nam je poslal ček za \$61.50 za prvo pošiljko.

Sestra Menton, tajnica podružnice v Detroitu, se je odzvala s čekom za \$200. Vsoto je prispevala ona in njen sooprogram Jože Menton. Sestra Knez iz Detroita je sledila s čekom za \$100. To je dar Knezove družine. Darovali so: **Mary Knez, Mae Knez in Elizabeth Plahter.** V pismu se priporočajo, da ne bi škodovalo "ako bi se več pisalo o groznem trpljenju našega nesrečnega naroda. — Mnogi se vedno spijo. Poskušala bom kaj več nabrati."

Naši delavci v Detroitu so med najagilnejši. Brat Men-

ton priporoča, da se vodi posebni seznam in kampanjo za prispevke po \$100 od posameznikov in družin. Svoje sponzorstvo je podprl s čekom za \$200. Dve družini sta torej darovali že \$300. V tej koloni bomo vodili seznam vseh takih prispevatelev. Koliko drugih se bo odzvalo? Vsem omenjenim naša iskrena zahvala.

Prva pošiljka obleke, blaga in drugih potrebščin je bila poslana iz Detroita v New York dne 5. oktobra. Sestra Menton poroča, da je tehtala 6 ton (12.000 funtov). Pri delu in zbiranju so pomagali tudi drugi Jugoslovani, kakor tudi prispevali denar za snajenje, čiščenje in druge stroške. Obdržavali so v ta namen razne skupne prireditve.

Zelo pridne so tudi naše žene in dekleta v W. Aliquippu, kjer tajnikuje sestra **Theresa Gerzel**, članica širšega odbora SANSa. Ta naselbina se je že prej odzvala s številnimi zahtevkami šolskih potrebščin. Vse stroške krijejo z dobičkom od raznih prireditev. Ne dolgo nazaj so priredili "66 party" v ta namen. Priporočajo se, da na isti način postopajo tudi druge podružnice in odbori po raznih naselbinah.

Blago se naj pošilja na **WAR RELIEF FUND OF AMERICANS OF SOUTH SLAVIC DESCENT**, 282 Ninth Avenue, New York, N. Y. — denarne prispevke pa skozi SANSov urad.

Darovi za SANS

Brat **Charles Gaber**, blagajnik podružnice števil. 1 v Detroitu, poroča, da so vsi štirje delegati te podružnice podarili konvencije dnevnice SANSovi blagajni. Poslal je ček za \$150. Podružnice so na konvenciji za stopala brata **Frank Hreščak in Jože Menton** ter sestri **Lia Menton in Mary Knez**. Vsem tem iskrena hvala.

Podružnice števil. 30 iz Sharona, Pa., je ta mesec prispevala \$100, pa o \$50 pa števil. 2, Chicago, Ill. in števil. 53, Johnstown, Pa. Manjše vsote so poslale tudi druge podružnice ter posamezniki. Vsem najlepša hvala.

"Jugoslavia and Italy" je naslov brošure, katero bodo naše podružnice dobile iz urada ZOJSA za razdelitev med članice. Uredilo jo je in avod napisal naš častni predsednik Louis Adamović. Vsebine je posvečena izključno vprašanju italijansko-jugoslovanskih mej ter vsebuje — članke maršala Tita, dr. Josipa Smolake in Frana Barbalica, ki je večak v tem predmetu. Spisana je v

angleščini. Slovenski tekst članka "O razmejitvi med Italijo in Jugoslavijo", ki ga je napisal dr. Smolake, je bil poslan vsem našim podružnicam pretekli teden. Na razpolago imamo še nekaj iztisov. Kdor jih želi, naj sporoči v SANSov urad.

Na železnem okrožju Minnesote se je organiziralo nekaj shodov, na katerih bosta zastopala SANS predsednik Etbin Kristan ter član širšega odbora in tajnik A. B. Z. Anton Zbanič. Pomaga tudi brat Frank Klune.

Na Elyju se vrši dne 29. oktobra, — 4. in 5. novembra pa v Evelethu in Chisholmu. Podrobnosti bodo objavljene kasneje. V novembru se namerava obdržavati shode tudi v Indianapolisu in Detroitu.

Seja izvršnega odbora SANSa se je vrši v Chicago (se je vršila) v petek 20. oktobra.

Urad za vojne informacije je dne 13. oktobra reorganiziral na plošča govor Slovincem v staro domovino. Uključuje pozdrave Slovenskega ameriškega narodnega sveta ter poročilo o njegovem preteklem in sedanjem delu za Slovenijo. Govoril je SANSov tajnik Kuhel. Istočasno je bil rekordiran govor o združnem gibanju v Ameriki, tudi namenjen za Slovenijo. Tega je govoril predsednik SNPJ in blagajnik SANSa brat Cankar.

Pevski zbor "Srečko Kosovel"

V Italiji se nahaja partizanski moški pevski zbor po imenu "Srečko Kosovel", ki šteje do 40 izvežanih pevcev. Stoji po večini Slovinci, ki so priključeni kulturni skupini N. ljubljanske udarne brigade. Dirigira mu profesor zagrebške univerze Rado Simoniti, ki je komponiral mnogo sodobnih slovenskih klasičnih pesmi med njimi "Takeem", "Mesečina", "Bolan mi leži", "Tito" itd. Ta zbor je baje veličanska senzacija ter vznemirja zlasti med ameriški vojniki in civilisti veliko navdušenja. Ameriška igralska skupina, v nji umetnica-igralka Katherine Cornell, ter Briant Ahern, Elaine Perry, Guthrie McGlinch in drugi, skoraj — ne morejo verjeti, da zamorejo ljudje pod takimi težkimi okoliščinami kot partizani kaj tako veličastnega in umetniškega gojiti. Naš poročevalec (ameriški vojak neslovenskega izvora) meni, da bi ta zbor moral priti na turo v Ameriko ter pravi: "When I say that it is the greatest choral singing I have ever heard in my life, I am not exaggerating one bit. The Don Cossacks sound like rusty gates in comparison. To us who have never heard these songs or this type of singing the impact of their work is overpowering. I am certain that they would sweep the population off its feet. You cannot resist the beauty of their songs and voices..."

Ni še dolgo nazaj, ko smo čitali v nekaterih listih, kakšni divjaki in razbojniki so ti partizanski "komunisti", ki delajo sramoto slovenskemu narodu! Pač!

Mirko G. Kuhel, tajnik

13. oktobra, 1944.

Pošljite molitvenike!

Rev. Pij J. Petric, župnik slovenske cerkve na Osmi v New Yorku, je od apostolskega delegata prejel brzojavno prošnjo za najmanj 150 slovenskih molitvenikov. Kdor tedaj lahko pogreši kak še dobro ohranjen molitvenik, naj ga pošlje na naslov: Rev. J. Petric, 62 St. Marks Place, New York 3, N. Y.

Admiral Horthy v Nemčiji

Nemška časnikarica agentura DNB je večeraj uradno, naznanila, da je bivši madžarski regent admiral Nikolaj Horthy na lastno prošnjo prišel v Nemčijo in da mu je nacistička vlada dovolila zavetišče. Ž njim je njegova družina. Šef generalnega štaba general Anton Vataj in poveljnik njegove telesne garde general Gyvergy Brumssik.

Radio Berlin pravi, da je bil Horthy v noči od 14. do 15. oktobra, ko je po radio označil, da se Madžarska želi z zavetniki pogajati za premirje, prisiljen odstopiti kot regent ter mesto sebe na vodilno mesto postaviti Franca Szalasija. Nato mu je Nemčija postavila na razpolago transportni aeroplan, s katerim se je odpeljal nekam v Nemčijo.

Nemški poslanik v Budimpešti general Edmund Veesenmeyer je večeraj ukazal nemškimi civilistom v Budimpešti, da zapustijo mesto. Proti večeru so skoro vsi nemški civilisti odšli.

Domača fronta

Zvezna vlada je v Washingtonu, D. C. in po drugih krajih postavila več uradov, ki dajejo prebivalstvu razne informacije in navodila, kaj je v vojnem času treba delati in tudi živeti, in kaj je treba vedeti, da bo čimprej dobljena zmaga. — Take informacije in navodila objavljamo pod naslovom "Domača Fronta."

Ladjedelnice potrebujejo 25.000 delavcev

Washington. — War Manpower komisija poroča da potrebujejo ladjedelnice in popravilnice za ladje na zahodni obali za mesec oktober 25 tisoč dodatnih delavcev iz vseh delov naše dežele. Poleg tega pa je treba še 2000 delavcev za popravilnice ladij v Pearl Harborju. Chairman Paul V. McNutt je dejal, da je nujno potrebno, da se prijavijo to število delavcev tekom tega meseca za nujne posle pri gradbi novih ladij in popravljanju starih.

Nove potrebe železniških delavcev

Washington. — Polkovnik J. Monroe Johnson, ravnatelj urada za vojaške Transporte, je izdal poziv železniškim delavcem širom dežele, da odpomogajo kritičnemu pomanjkanju železničarjev v zalivu San Francisco, kjer zastajajo tovo-

ri na železniških postajah radi pomanjkanja rok, in ovirajo transport materiala, potrebnega za vojno. Pošiljave v prekomorske kraje, ki morajo skozi pristanišče v San Francisco, in material, potreben za tovarne vojnega materiala, so v nevarnosti, da zaostanejo. Ravnatelj ODT pravi, da izhaja iz poročil, da manjka najmanj 4000 železniških delavcev na pacifiški obali. Najbolj primanjkuje železničarjev na premičnicah, kurilcev in izvedencev za zavore.

Zajutrek mora biti obilen, pravi WFA

Washington. — War Food Administration pravi, da skodelica kave ni zadosti za moške in žene, ki delajo, ter priporoča dober obilen zajutrek za začetek težkega delavnega dneva. Dober zajutrek je približno naslednji: Pomaranče ali slično sadje, sok paradiž-

Ethel Barrymore

ki nastopa v igri "Embezzled Heaven", ki jo bodo pričeli kazati v National Theatre v New Yorku 31. oktobra.

nikov, ali pa drugo sadje, ki daje vitamin C. Črn ali popravljen kruh, oz. cereal. Slanina, klobase ali slično zaradi Vitamina B1, ki je važen za dobro prebavo.

Ako boste zaužívali tako dobro hrano, boste popravili tudi splošno stanje svojega zdravja in svoje živce.

Jajca, ki imajo mnogo proteina, vam dobavljajo tudi, pravi WFA, železa, vitaminov A, D in C.

(OWL)

POLITICAL ADVERTISEMENT

POLITICAL ADVERTISEMENT

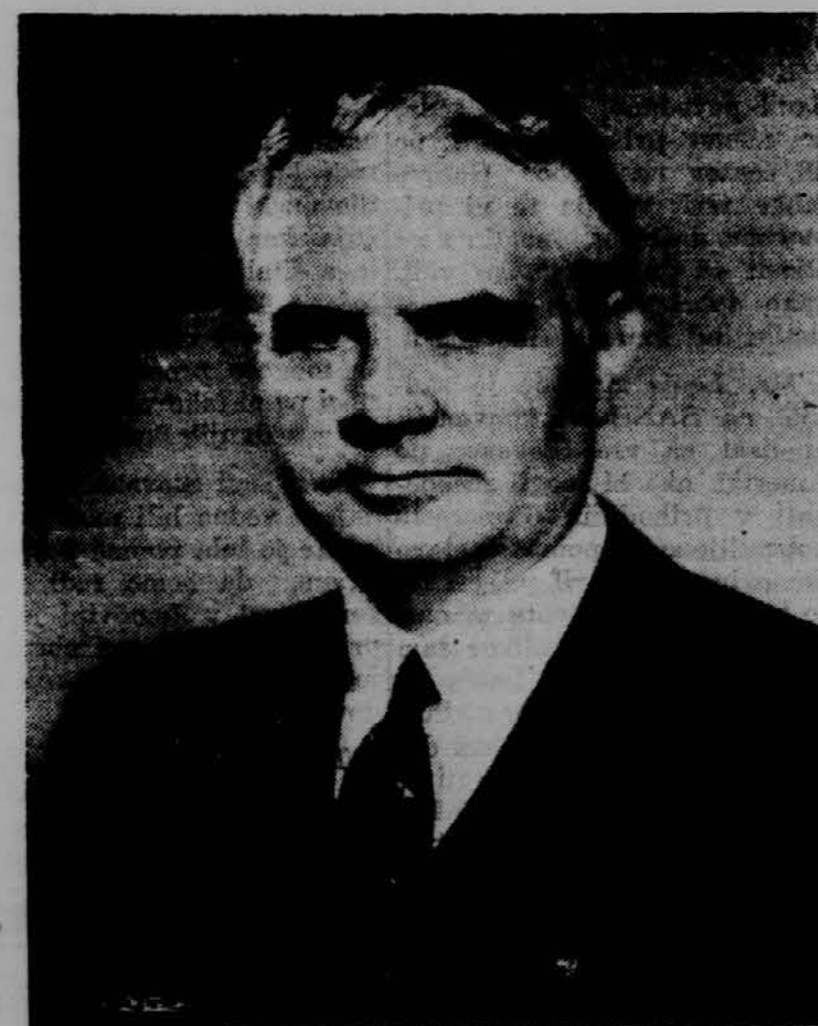
POLITICAL ADVERTISEMENT

Ameriškim Državljanom Jugoslovanske Narodnosti

BLIŽAMO se dobi v ameriški zgodovini, ko se mora vsak zdravo misleči Amerikanec zavdati, da je bil pod vlado New Deala naš demokratičen način življenja izpodkopen in so bile naše ustavne jamščine oškodovane.

Naša vladna oblika, da bi poslovala kot so nameravali naši modri predniki, zahteva neodvisen kongres in neovirano pravosodje. Pod New Dealom je poštenost teh dveh vej vlade v nevarnosti.

Izvolitev Deweya je trdno jamstvo ameriškega narodu za vrnitev dobe ustavnih postopkov in za opustitev birokracije. Cela njegova javna kariera in rekord podpirata to izjavo.

GOVERNOR JOHN W. BRICKER

GOVERNOR THOMAS E. DEWEY

Obljube, ki nam jih je dal tekom svoje governerske kampanje, so bile vestno in zvesto izpolnjene. Uspeh njegove vlade pozna vsa dežela. Pri vsem tem pa so bili uspehi kot najvišjega uradnika te velike države doseženi, ne da bi bilo kršeno le eno ustavno načelo. Doseženi so bili bistveni družabni uspehi; toda nikdar ni bilo poskušano popačiti poslovanja naših sodišč, da so bili doseženi ti cilji. Ravno nasprotno: spoštovanje in pravo uveljavljanje obstoječih zakonov je označevalo vsa ko njegovo delo.

GOVERNOR DEWEY, GOVERNOR BRICKER IN THOMAS CURRAN SO ZELO POTREBNI V WASHINGTONU IN Z NJIHOVO IZVOLITVIJO BO AMERIKA VRNJENA NARODU.

GLASUJTE 7. NOVEMBRA ZA DEWEY-A in VES REPUBLIKANSKI TICKET

ALL AMERICAN COMMITTEE FOR DEWEY AND BRICKER

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

PROKLETA

Spisal EMILE RICHEBOURG
Is francoščine prestavil J. L.

(147)

Po večerji zapusti Jera skrivaj pristavo, še predno so zaprli vrata. Odide k seči, kjer se je navadno shajala s Franom Parizlom. Pa zastoj je čakala do najdaljše ure. Zda se napoti v Artemant ter teče in teče skoro dve uri neprenehoma, da je težko sopla ter jej je pot kapala s čela. Že je bila v Artemontuu, ko zagleda pred sabo na cesti temno senco, ki se je kmalu prikazala, kmalu pa je zopet izgubila za drevesom ali v jarku.

Zdelo se ji je, da senco pozna; zato pohiti na mesto, kjer je bila naposled izgubila. Zda se čuje, da nekdo zakliče njeno ime in človek skoči iz jarka! Bil je stari Parizel!

Jera hiti k njemu ter mu važno in brez sape zašepetuje: "Čakala sem do najdaljše ure Frana. Ker ni prišel, šla sem ga iskat na dolgo pot. Kje je? Moram govoriti z njim!" "Vem li jaz, kje da je?" zamrmra stari Parizel. "Včeraj ga celo ni bilo domov, zaman sem ga čakal. Kaj mu imaš povedati?"

"Nekaj važnega!" Rujavka ni opazila, kako se je stari tresel in kako so sklepetali njegovi zobje. Potegnivši jo nekoliko na stran reče: "Pojd, ni varno biti nama na cesti." Tako ideta molče nekoliko sto korakov preko polja. Zda se Parizel ustavi rekši: "Tako, tukaj sva varna. Kaj imaš povedati Franu, dekle? Kaj se godi na seuillonski pristavi?"

"Jacques Mellier je mrtev," blekne Jera. Parizla strese mraz. "Mrtev!" hripne. "Da! Včeraj zjutraj okoli osme ure je umrl."

"In, in..." "No, dočim je Fran hotel denar vzeti iz denarnice, se je najbrž gospodar vzbudil in Fran ga je potem seveda davil..."

"Ah! Ona misli, da je bil to Fran!" misli si Parizel. "No, potem je prišel zdravnik ter je rekel, da je Mellier umrl vsled davljenja."

Parizel je bil bled. Podoben je bil mrtliču. Jera pa živo nadaljuje: "Pa mislite si veliko srečo: Jacques Mellier ni spoznal Frana! Nič ne vedo in tudi nikoli ničesar ne bodo vedeli!"

"Kaj mi praviš! Tedaj niti ne slutijo?" "Ne, Fran je lahko prav miren. Niti ne sumijo nanj. Kako bi li kdaj kaj izvedeli! Že navsezgodaj sem zopet čez vrata porinila pah, tako, da je nemogoče izvedeti, kako je kdo mogel priti v hišo. Pred svojo smrtjo je Mellier pripovedoval, kako ga je hotel nekdo oropati; a imenovati ga ni mogel!"

In Blanche? In Blanche?" "Ona je spala, vzbudila se je še le na Mellierov krik. In še predno je mogla narediti luč, pobegnil je bil Fran!"

"To je čudno," misli si Parizel. "Bi li se bil Fran ustrašil ter zbežal, zaslišavši šum v starčevi sobi? Prav je imel! In zdaj misli, da so me ujeli in zato ni prišel v Artemont, nego se je skril."

Jera nadaljuje: "Ko sta prišla žandarja, govorila sta z gospodkino." "Žandarja!" zakriči Parizel ves v strahu.

"Da, prišla sta žandarja poizvedovat na pristavo. Pa nihče ni ničesar vedel in morala sta oditi ničesar ne opraviši. In jaz, edina, ki vse vem, sem zadnja, da bi ovadila svojega Frana! In, ker Mellier ni imel časa, da bi napravil oporoko, to ste, gosp. Parizel, zdaj vi gospodar seuillonske pristave!"

Staremu se kar oči zasvetijo samega veselja. Visoko se vzravna ter globoko diha.

"Jacques Mellier je mrtev!" zahriplje kakor omamljen. "Zdaj je pristava moja, moj je ves, ves denar! ... In ničesar se mi ni bati, ničesar! Blanche ne ve nič! Mellier ni nikogar imenoval, tako poteče vse prav! Hudir je z nami! ... Apropos, kaj je z Rouvenatom? Je li se vrnil?"

"Da." "Temu se bo seveda nekaj dozdevalo; pa primoran bo molčati. In kaj li tudi more storiti brez dokazov? Pristava je moja!"

"To vse naznanite mojemu Franu, kaj ne, gospod Parizel!"

"To pa to! Ti si brdka deklina, Jera! Ne bodem pozabil na te!"

Ona ponižno povesi oči, prične igrati se s predpasnikom ter zašepetuje:

"Gospod Parizel, saj veste, kaj mi je obljubil moj Fran?"

"Ničesar ne vem. Kaj ti je obljubil?"

"Da me poroči, gospod Parizel!"

Parizel se je porogljivo režal. Pa čul se je, da ne bi ogleduhinje svojega sina dramil iz sladke zmote.

"To je Franova stvar," deje. "Opravita to medsebojno."

"Vi tedaj ne boste imeli nič zoper to, gospod Parizel?"

"Jaz? Kaj še! Moj sin je sam svoj gospodar!"

"O vi ljubi, dobri, zlati gospod Parizel!" začne Jera vsa srečna.

"Dan že svita, hiti domov, Jera, da ne bo nihče vedel, da si bila z doma. Pojdi na svoje delo kakor po navadi. Pa si na vsako besedo in ne ovadi se; čuješ li?"

(Nadaljevanje sledi.)

Angleško-Slovenski BESEDNJAK

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil

Dr. FRANK J. KERN

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsakdanjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v platnu in ima 273 strani.

Cena je \$5.00

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLASA NARODA"
216 W. 18th Street New York 11, N. Y.

Dopisi

NUJNA POMOČ SLOVENCEM

Little Falls, N. Y. — Na zvezo Slovenskih župnij, ki ste konvenciji SANS-a v Clevelandu, vršete se 2-3 septembra, se je precej govorilo, še več pa navduševalo za pomožno akcijo v staro domovino, čeprav je SANS politična organizacija, pa vseeno ni pozabila svojih rojakov v gnetnem oziru in še skoro bi rekel, da jim je posvečala večino časa. Mislim, da se lahko vsi zavdni Slovenci strinjamo s tem, in tako vemo, da SANS ne dela samo na političnem polju, pač pa tudi skrbi v veliki meri za naše uboge sirote v stari domovini.

Ako pa malo globlje premislimo, pa lahko tudi vemo, da vse govorjenje in navdušenje ne pomaga nič, ako mi malo bolj ne posežemo v žep. Rezultat je obelodanjen. Mi Slovenci že zbiramo prostovoljne prispevke za Slovensko Pomožno Akcijo CELA TRI LE-TA, pa se je nabralo samo bo-ril \$77,000. — Vi dragi rojaki in rojakinje po Ameriki, ali se vam zdi, da je to res kakšna svota za nas, ker kakor statistika pove, nas je tukaj okoli 250 tisoč, z drugimi besedami povedano, da do sedaj še nismo prispevali niti po 50 centov na osebo. Gotovo lahko vsak ve, da to ni primorana dolžnost, na drugi strani se pa tudi lahko vidi, kako dobri smo za pomagati tistim, od katerih smo prišli.

Mr. Louis Adamič je zadnji na SANS-ovi konvenciji apeliral na vse Slovence po Ameriki, ako bi mogli prispevati v prihodnjih 6 mesecih pol milijona za pomoč v staro domovino, povdaril pa je: da to se sliši velika svota za nas, ne pa v primeri, kolikor tam potrebujejo. In Mr. Louis Adamič ima dobre zveze s staro domovino in ve, kaj se tam dogaja, zatorej tudi ne pretirava. To bi prišlo malo več kot \$2.50 na osebo, vključevši otroke. Ali se vam zdi to tudi preveč? Lahko se spomnimo malo nazaj, recimo 14 let, ko smo delali samo 3-4 dni na teden, nekateri pa tudi nič, pa smo se vse eno preživeli, ne ravno lahko, pa je že šlo za silo. Sedaj pa delamo po 5 dni in tudi več. Ali bi se ne dalo odtrgati saj en dan zaslužka, kar bi nas nič ne bolelo, nabralo se bi pa lahko precej za naš trpeči narod. Pa to je še jako malo za nas v primeri z drugimi narodi, kakor oni pomagajo svojim.

No, pa saj bi pri nas tudi ne bilo tako slabo, ako bi ne imeli gotove klike, katere se bolj briga za vero, kakor pa za narod. No, pa saj veste; to je

Rojakom in Rojakinjam Širom Amerike!

NAVODILA ZA ZBIRANJE IN ODPOŠILJANJE OBLAČILA

1. Prosimo, da ne zbirate preprošene obleke, ki ni več za rabo. Vsako oblačilo mora biti zašito in pokrpano. Gumbi in druge zapone morajo biti v dobrem stanju, podvlaka pošita in popravljena itd. Oblačilo mora biti v takem stanju, ko dospe v Jugoslavijo, da se ga lahko takoj nosi.
2. S kako večjo čistilnico oblek se naj napravi dogovor, da bo za čiščenje računala po teži in ne od kosa. Ker oblačil ni treba likati, se jih lahko očisti na debelo, to je v eulah ali zveznjih. Uredi in poravna se jo lahko po čiščenju. Kdor zamore, naj da obleko čistiti predno jo izroči pobiralcu ali pobiralki.
3. Oblačila naj bodo sortirana po sledečem redu:
 - a) Moška zimska oblačila (spodnja in vrhna)
 - b) Moška lahka oblačila " " "
 - c) Ženska zimska oblačila " " "
 - d) Ženska lahka oblačila " " "
 - e) Otroška zimska oblačila " " "
 - f) Otroška lahka oblačila " " "
 - g) Oblačila za novorojenčke
4. Zaboji naj bodo odposlani s predplačano voznino na WAR RELIEF FUND OF AMERICANS OF SOUTH SLAVIC DESCENT
282 NINTH AVENUE, NEW YORK, N. Y.
5. Sporočite SANSu pismeno, kaj ste poslali, kdaj, koliko funtov in položaj (stara obleka, nova, moška, ženska itd.)

greša, naj jo odda v enem ali drugem Slovenskem domu, ali pa naj ima pripravljeno, kadar pridejo pobiralec.

Frank Gregorin.

"VRNIL SEM SE!"

MacArthur

"Vrnil sem se", je v soboto po radio naznanil Filipincem general Douglas MacArthur ter je pozval filipinski narod, da se dvigne in vdari na Japonce.

MacArthur je govoril naslednje:

"Narod Filipinov: Vrnil sem se. Po milosti vsemogonega Boga naša armada zopet stopi na filipinski zemlji — na zemlji, ki je bila posvečena s krvjo naših dveh narodov. Prišli smo z nalogo in odločnostjo, da uničimo vsako sovražnikovo gospodstvo na našim vsakdanjim življenjem in na podlagi nepremagljive sile obnovimo svobodo vašega naroda."

"Ob moji strani je vaš predsednik Sergio Osmena, vredno naslednik velikega rodoljuba, Manuela Quezona, s člani njegovega kabineta. Sedež vaše vlade je tedaj trdno postavljen na filipinski zemlji."

"Ura vašega odrešenja je tukaj. Vaši rodoljubi so pokazali neomahljivo in odločno naklonjenost do načelov svobode, ki kliče na boj vse najboljše, kar je pisanega na straneh človeške zgodovine. Zgrnite se okoli mene. Naj nepogljivi duh Bataana in Corregidorja živi. Ko se bojna čr-

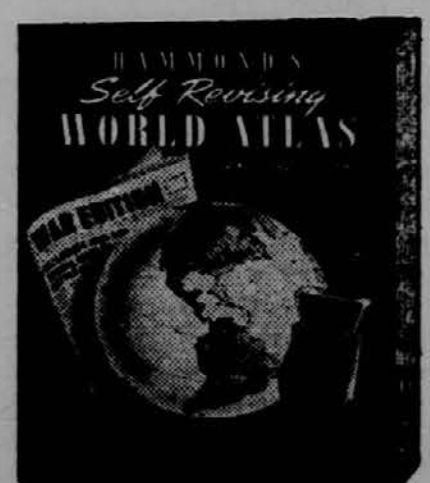
ŽENSKÉ
v starosti od 18 — 45 let, dobe prijazno tovarniško delo. Dobro plača, z napredkom. 5 dni na teden. Vprašajte na: 220 E. 21st Street, (7th floor), New York City.
10 — 23 to 27

NOVA IZDAJA Hammondov SVETOVNI ATLAS

V njem najdete zemljevide vsega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti našim poročilom.

Zemljevidi so v barvah. Cena 50 centov

Naročite pri: "GLASA NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

ODMERKI

Meso in maščobe:
Rdeče znamke od A8 do Z8 in A5 do K5 so veljavne za nedoločen čas. Do 29. oktobra ne bodo nanovo uveljavljene druge znamke.

Sadje in zelenjava v kantah:
Modre znamke A8 do Z8 in A5 do R5 za nedoločen čas. Nove znamke ne bodo uveljavljene do 1. novembra.

Sladkor:
Znamke št. 30, 31, 32 in 33 so veljavne za pet funtov sladkorja za nedoločen čas. Znamka št. 40 je veljavna za pet funtov za vkuhanje do 28. februarja, 1945.

Čevlji:
Letalski znamki št. 1 in 2 v knjižici št. 3 veljavni za nedoločen čas.

Note

za K L A V I R ali PIANO HARMONIKO

35 centov komad — 3 za \$1.—

- * Breezes of Spring
- * Time of Blossom (Cvetni čas)
- * Po Jezeru Kolo
- * Spavaj Milka Moja Orphan Waltz
- * Dekle na vrtu Oj, Marička, peglaj
- * Barčica
- * Mladí kapetaše
- * Gremo na Stajersko Stajers!
- * Happy Polka Če na tujem
- * Slovenian Dance Vanda Polka
- * Židana marala Veseli bratci
- * Ohio Valley Sylvia Polka
- * Zvedel sem nekaj Ko ptičica ta mala
- * Zvedel sem nekaj Ko ptičica ta mala
- * Helena Polka Slovenska Polka
- * Pojdi z menoj Dol s planine
- * Barbara Polka

ZVEZEK 10 SLOVENSKIH PESMI za piano-harmoniko za \$1.

Po 25c komad

Moje dekle je še mlada Barbara polka

Naročite pri:

Knjigarni Slovenic Publishing Co.
216 W. 18th Street
New York 11, N. Y.

TO JE KNJIGA, KI JO BOSTE RADI IZROČILI SOSEDU, DA JO PREČITA

THE INCREDIBLE TITO

Man of the Hour

V angleščini izpod peresa slovitega pisatelja

Howard Fast-a

Povest o bojih Jugoslovancov za svobodo, o čemer ni bilo pisano še nikdar poprej.

"Najbolj razburljiva povest v 27 letih!"

Stane 25c v uradu — 30c po pošti.

Ker je zaloga teh knjižic zelo omejena, je priporočljivo, da po prejeto naročilo prej ko mogoče. K naročilu priložite v dobrem zaviti gotovino oz. znamke (Združeni državi). — Naročite lahko pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street New York 11, N. Y.